

Oskar-Aleksander Lesment

Teie 06.05.2019

Meie .12.2019 nr 1-6/19-31/8

Seisukoht kollektiivse pöördumise
„Eesti vajab kanepireformi!
Эстония нуждается в реформе конопли“
kohta

Austatud kollektiivse pöördumise esitajate esindaja

Esitasite Riigikogule kollektiivse pöördumise, milles kutsute üles kanepituru reguleerimisele. Riigikogu juhatus suunas 04. juunil selle kollektiivse pöördumise täitmiseks sotsiaalkomisjonile.

Pöördumises on tehtud uuele Riigikogu koosseisule ettepanek arutada kanepiküsimust ja algtada kanepireform, mille tulemusena toimuks kanepituru kiire reguleerimine. Pöördumises tehakse ettepanek kaotada trahvid ja karistused privaatses kanepikasutuses eest juhul, kui sellega ei kaasne kahju kolmandatele isikutele. Samuti tuleks kaotada karistused personaalse kasutamise eesmärgil toimunud taimekasvatamise eest.

Sotsiaalkomisjon arutas kollektiivset pöördumist oma [10. juuni](#), [12. novembri](#) ja 02. detsembri istungitel. Komisjoni istungitel on osalenud õiguskomisjoni liikmed, Sotsiaalministeeriumi, Tervise Arengu Instituudi, Rahandusministeeriumi, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi, Justiitsministeeriumi, Siseministeeriumi, Politsei- ja Piirivalveameti, Terviseameti, Eesti Arstide Liidu ja Eesti Psühhiaatrite Seltsi esindajad. Sotsiaalkomisjon küsis arvamused kollektiivse pöördumise kohta Riigikogu õigus-, majandus- ja rahanduskomisjonidelt. Arvamuse pöördumise kohta saatis ka Eesti Koolijuhtide Ühendus.

Riigikogu õiguskomisjon leidis, et kanepiteemaline diskussioon on vajalik, kuid karistuspoliitiliselt ei ole õige muuta lubatavateks tegudeks karistusseadustiku 12. peatüki 1. jaos sätestatud kuriteod. Arvamuses toodi välja, et Eesti on ühinenud ÜRO 1961. aasta narkootiliste ainete ühtse konventsiooniga ning 1071. aasta psühhotroopsete ainete konventsiooniga, mis ei võimalda kanepi tarvitamist legaliseerida. Kanep kuulub Eestis narkootiliste ja psühhotroopsete ainete I nimekirja ning selle käitlemine on seadusega reguleeritud. Lubatud on käitlemine meditsiinilisel või teaduslikul eesmärgil, narkootiliste ja psühhotroopsete ainete seotud kuritegude ennetamiseks, avastamiseks ning tõkestamiseks või käesolevas seaduses ettenähtud õppeotstarbel kasutamise eesmärgil.

Eeltoodust tulenevalt ei toeta õiguskomisjon kanepi legaliseerimist. Õiguskomisjoni hinnangul tuleks rõhku pöörata ennetustöö arendamisele ning inimeste teadlikkuse tõstmisele seoses ohtudega, mis kaasnevad kanepi tarvitamisega. Õiguskomisjoni ühepoolset negatiivset

seisukohta ei toetanud komisjoni liige Andrei Korobeinik, kes jäi eriarvamusele. Eriarvamuse kohaselt on kanepi dekriminaliseerimise arutelu jätkamine vajalik, kuna Eestis puudub efektiivne narkopoliitika.

Riigikogu majanduskomisjon leidis, et kuigi mõningad näitajad võivad näidata võimalike maksutulude tõusu, on komisjoni seisukoht pigem kanepit mitte legaliseerida ja pöörata tähelepanu ennetustöödele, mis kanepi tarvitamisel mittemeditsiinilistel eesmärkidel tekivad.

Riigikogu rahanduskomisjon jõudis konsensuslikule seisukohale mitte toetada kanepi legaliseerimist. Rahanduskomisjon toob oma arvamuses välja, et puuduvad analüüsid kanepi legaliseerimise mõju kohta maksutuludele ja tervishoiukuludele.

Eesti Koolijuhtide Ühendus ei toeta petitsioonis „Eesti vajab kanepireformi“ toodud ettepanekuid kanepi legaliseerimiseks. Koolijuhid on mures kanepi kasutamise pärast noorte inimeste seas, sest kanepi kasutamine pärsib motivatsiooni ja keskendumist. Tulemuseks võib olla koolist välja langemine, mis mõjutab kogu ühiskonna edukust. Koolijuhtide hinnangu kohaselt ei ole kanepi üle peetav arutelu küsimus, kus huvirühmade loby töö ning eelarve tulu/kulu kaalutlused saaksid mängida olulist rolli. Koolijuhid toovad oma arvamuses välja, et nad usaldavad tervishoiu spetsialistide hinnanguid ja tõendeid meelemürkide mõjust inimestele.

Komisjon kujundas oma seisukoha kollektiivse pöördumise ja selles esitatud ettepanekute osas oma 02. detsembri istungil. Arutelude käigus viidati 12. novembri istungile ja seal toimunud mõttevahetustele. Sotsiaalkomisjoni 12. novembri istungil kordas Eesti Arstide Liidu esindaja varem esitatud seisukohta, et kanepi legaliseerimine võib rahva tervisele olla ohtlik ning rohkem tuleks keskenduda ravivõimaluste ja ennetavate sekkumiste ning uimastisõltlaste võõrutusravi võimaluste parandamisele. Lisaks avaldati 12. novembri istungil arvamust, et majandusliku kasu saamine ei tohiks tulla rahvatervise arvelt.

Tuginedes komisjonile saadetud arvamustele ja sotsiaalkomisjoni istungitel esitatud seisukohtadele otsustas Riigikogu sotsiaalkomisjon oma 02. detsembri istungil kollektiivse pöördumisega „Eesti vajab kanepireformi! Эстония нуждается в реформе конопли!“ mitte nõustuda (RKKTS § 152¹² lg 4).

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Tõnis Mölder

Esimees

Teadmiseks: Riigikogu juhatus
Rahvaalgatus.ee